

- משך הבחינה – 120 דקות (לא כולל הארכת זמן לזכאיות/ים).

- כל חומר עזר אסור בשימוש, למעט הנספח לבחינה. מובן שלא כל המופיע שם רלוונטי לתשובות.

- בתשובותיכם יש צורך לנמק (גם אם לא כתוב במפורש לעשות כן), להניח הנחות חלופיות ולהשתמש באסמכתאות במקום שהדבר נדרש.

- שימו לב למגבלת המילים בכל שאלה. מובן שאין חובה לנצל את כל מלוא המילים בכל שאלה.

- אסור בתכלית להשתמש במקפים ושאר סימנים כדי לצמצם את מספר המילים או לעקוף את מגבלת המילים.

בהצלחה!

[מבוסס על מקרה אמיתי]

שאל, בן 34, עו"ד במקצועו, הוא מתאמן ותיק ומנוסה ברשת חדרי כושר ידועה, ומנוי שם כבר שנים לא מועטות. בתחילת הדרך הודרך בתשלום על ידי מדריכי המכון, אך כמו רוב המתמידים, בשלב כלשהו החל להתאמן לבדו לאחר ש"הבין את הפרינציפ", ומדי פעם היה מתייעץ נקודתית עם מדריך כזה או אחר שהיה זמין לגבי תרגיל חדש או שימוש במכשיר חדש. בעברו חשב להיות מפתח גוף מקצועי, אך לבסוף העדיף את הסגנון המעונב. מובן, שכל זה לא הפריע לו להקדיש 3-4 פעמים בשבוע לאימונים בחדר הכושר בעיר.

באותו ערב טראגי, הגיע שאל למכון הכושר והחל בחימום לקראת אימון כוח מסיבי אותו תכנן. בכניסה למכון, זיהו אותו מאמני המכון וקרצו לו לאות הצלחה, שכן הם היו מרוצים שמתאמן כמותו פוקד את חדר הכושר שלהם. שאל, ששריריו ניכרים מבעד לחולצתו, היה למופת ולדוגמה למתאמנים רבים במכון בבחינת "לאן אפשר להגיע". לאחר חימום קצר, הגיע שאל למתקן המשקולות לאימון שרירי החזה. בתרגיל זה, הנקרא "לחיצת חזה", שוכב המתאמן על ספת אימון הצמודה למתקן עליו מונח מוט משקולות ארוך. לאחר מכן, בעודו שוכב על הספה, מרים המתאמן את המוט שעליו יש משקולות משני הצדדים ומוריד את המוט בצורה ישרה עד קרוב לחזה ואז דוחף את המוט למעלה עד ליישור המרפקים.

שאל, שמשום מה לא ישן היטב בלילה הקודם והגיע מעט מותש מיום הדיונים שחלף בבית המשפט, החליט בכל זאת להעמיס משקל כדי להתקדם בסיבולת האימון שלו. ואכן, אל המשקל אליו הוא רגיל, הוסיף שאל משקולת נוספת של 20 ק"ג, בכל צד של מוט המשקולות, כך שסך כל המשקל שביקש להרים, כולל המוט, הגיע ל-250 ק"ג.

לאחר שסידר את מוט המשקולות במשקל הרצוי, שכב שאל על ספת האימון, הסדיר נשימה, אחז במוט המשקולות כדי להרימו ממתקן הכושר. כשהחל להוריד את המוט לכיוון החזה, חש שאל לפתע שידי רועדות והמשקל לא אופטימלי עבורו והרגיש כיצד המוט מכביד עליו מאוד. שאל ביקש להחזיר מיד את המוט למתקן, אך לפתע החליק לו המוט מהיד השמאלית ונחת ישירות על צווארו וחנק אותו. למרבה הצער, המתאמן הכי קרוב לשאל, יונתן, היה במרחק של 15 מטרים ממנו ובעצמו היה באמצע תרגיל. כמה שניות אחר כך, כשהתעשתו המתאמנים האחרים למראה הטראגי, רצו אליו כמה מהם וניסו להרים את המוט מצווארו של שאל. בשל כובד המשקל, היה צורך קודם לשחרר כמה מן המשקולות על המוט כדי שבכלל יהיה אפשר להרים את המוט. עד שהצליחו במשימה, היו אלה שניות ארוכות במיוחד. תוך כדי פעולת החילוץ, סינן אחד המתאמנים "למה הוא לא קרא למישהו שיעמוד לצידו וישגיח עליו בזמן האימון. ממש חבל".

אחד המתאמנים, רופא במקצועו, התקשר מיד למד"א ובמקביל עמד ליד שאל שהיה מטושטש ביותר וביקש לדובב אותו ולבדוק מה מצבו. לפתע, התמוטט שאל ואיבד את הכרתו. הרופא החל בפעולות החייאה ותוך דקות הגיעו צוותי ההצלה שהמשיכו גם הם בפעולות ההחייאה עד לחזרת הדופק. לאחר חזרת הדופק, המשיכו הפרמדיקים להנשים את שאל ומיד הבהילו אותו לבית החולים.

שאל אובחן עם שברים בבית החזה ובעצמות הצוואר, אך זו עוד הייתה בעייתו הקטנה יותר: הוא נכנס למצב של תרדמת (קומה), לא התעורר ממצבו כמה שבועות, וניכר היה שניזוק קוגניטיבית בשל החוסר בחמצן שנגרם לו כתוצאה מחניקת המוט.

לגופי התקשורת שפקדו את בית החולים סיפרו בני משפחתו על אדם מקסים, שאהב מאוד לעשות ספורט וששומר על עצמו. לטענתם הם לא מבינים כיצד מאמני הכושר לא פיקחו על השימוש במתקן המשקולות הזה.

מנהלת סניף מכון הכושר וחלק מעובדי המכון ששייך לרשת גדולה בארץ, זומנו לחקירה באזהרה במשטרה ואף נלקחו צילומי מצלמות האבטחה. האירוע כולו כוסה בתקשורת, כאשר סוללת עורכי דין מן הבכירים בארץ המייצגים את רשת הכושר, ניצבה מול כל מיקרופון או שידור רדיו והגנה על לקוחתה בלהט רב, עובדי המכון נשמעו בתקשורת מתארים כיצד אחד המתאמנים נפצע במהלך האימון בגלל שביצע תרגיל באופן שמוטב והיה מבצע תחת השגחה של מדריך או לפחות מבקש הדרכה או השגחה ספציפית לתרגיל זה. עוד באותו יום הוצבו שלטים בכל סניפי הרשת, כי אין לנסות להרים משקל שהמתאמן אינו רגיל אליו וכי חובה לבצע תרגילים במשקל גבוה בנוכחות מאמן כושר צמוד.

כעבור חודשיים מן המקרה, ולאחר שהתעורר מהתרדמת אך עם שורה של בעיות רפואיות, אורטופדיות וקוגניטיביות-נוירולוגיות, הועבר שאל לשיקום ארוך בבית החולים בית לוינשטיין. שני הוריו הקשישים ליוו אותו במסע השיקום הארוך והמייגע. שאל לא יוכל לחזור ולהתאמן בחדר הכושר. גם כעבור חודשים ארוכים מהמקרה, מסרב שאל לצאת מביתו לאחר שאיבד את מראהו הספורטיבי. שאל הפסיק לעסוק במקצוע עריכת הדין ונאלץ להתבסס אך על חסכונות שהיו לו טרם המקרה.

טלפון בודד מחברו איתן לספסל הלימודים, נזיקיסט מושבע, עורר בשאל שוב את תחושת הצדק.

שאלה מס' 1.1 (40 נק')

עזרו לאיתן להתכונן לתביעה. נסחו את כתב התביעה ואת טיעוני ההגנה. לבסוף תנו דעתכם לסיכויי התביעה, ואם יש רלוונטיות לשיקולי מדיניות, לשיקולים משלימים ולמטרות דיני המזיקין שלבו אותם בתשובתכם.

תובעים: שאלו והוריו כמיטיבים. **נתבעים:** מדריכי חדר הכושר באחריות אישית, מנהלת חדר הכושר-אחריות אישית ושילוחית ורשת חדרי הכושר-אחריות אישית ושילוחית. (העובדים כנראה ישלחו תביעה למעסיקיהם באחריות שילוחית, אחריות מעבידים)

שאלו יתבעו דרך **עוולת הרשלנות (סעיף 35-36 לפקנ"ז) לפי מודל של ברק בפס"ד ועקנין:**

חובת זהירות מושגית: מתקיימת סף כניסה לתביעה הן מתוך חוזה שיש לשאול עם חדרי הכושר, הן מתוך יחסי שכנות, החובה להימנע מהלזיק "מה ששנוא" וכן מתוך סעיף 37 לפקנ"ז, אחריות בעל המקרקעין על הנזקים הקורים בשטחו. **צפיות טכנית:** עובדי החד"כ והנהלתם היו יכולים לדעת שעקב שימוש במכשירים בחד"כ ייווצר נזקי גוף למתאמנים. **צפיות נורמטיבית:** הנתבעים צריכים לצפות שיקרו מקרים כאלה בחדר הכושר ועליהם היה לנקוט אמצעי זהירות בהתאם.

חובת זהירות קונקרטיית: שאלו, מתאמן מנוסה, הגיע לחד"כ ולקח על עצמו מספר גדול מידי של משקולות משקולות שהביאו אותו למצב שלבסוף המשקולות נפלה עליו וגרמה לו נזק גופני. **צפיות טכנית:** על עובדי החד"כ והנהלתו לצפות שתתקיים סיטואציה כזו גם למתאמן מנוסה. **צפיות נורמטיבית:** מתקיימת, עליהם לצפות אירוע כזה כדי להימנע ממנו כמה שיותר וכדי להסתכל ב"שבע עיניים" על מתאמנים חדשים כמנוסים, על המתאמנים היכולת לדעת ולהכיר את הגבולות משום שהם למדו את זה ובעלי ידע וניסיון.

הפרת חובת הזהירות: עובדי חד"כ התרשלו בכך שלא בדקו, פיקחו ולא שמו לב לפעולותיו של שאלו ולא הסתובבו בחדר הכושר בין המתקנים לבדוק שהכול פועל וכולם מתאמנים כשורה. הנהלת חד"כ התרשלה בכך שלא נקטה מספיק אמצעי זהירות וכן גם לא תדרכה את עובדיה לפקח על המתאמנים ולא קירבה מספיק את המכשירים כדי שיהיה ניתן לגשת במהירות לאותם ניזוקים מהמכשירים בחדר הכושר. רשת חד"כ התרשלה בכך שלא פיקחה מספיק על הסניף ועל העובדים שלה.

לפי נוסחת **לרנד הנד**, קירוב מכשירים אחד לשני כדי שניתן יהיה לדעת באותו רגע שאירוע התרחש, תדרוך עובדים שיפקחו על המתאמנים שלהם, גם אם הם מנוסים, שימת שלטים ברורים המוודאים שאותו אדם לא עייף ומסוגל להרים משקלים כאלה כבדים וכן גם צפייה ופיקוח על המתאמנים דרך המצלמות בזמן אמת, נמוך לאין שיעור לעומת תוחלת הנזק, ההגנה תטען ששאלו הוא מתאמן מנוסה שמתאמן מספר פעמים ביום כדי לפתח את עצמו ואת גופו ולכן הפיקוח עליו צריך להיות נמוך ביחס למתאמנים חדשים אולם הטענה הזו היא טענה חלשה ונראה שעלויות המניעה נמוכות לעומת תוחלת הנזק.

נזק: נזק גופני אורטופדי וקודנטיבי-ניורולוגי. **ראש נזק ממוני:** הוצאות רפואיות על הטיפולים הרפואיים והציוד הרפואי ועל עלויות השיקום (סורוקה).

אובדן השתכרות: יקבל פיצוי על חודשיים שלא עבד והיה באשפוז בבית לוינשטיין, לאחר מכן כיוון ששאלו הפסיק לעבוד בתור עו"ד יצטרך לקבל פיצויים לפי הגישה המוחשית כל עוד יוכיח אינדיקציות שהוא פנה למקומות לעבוד בהם (ברק, ברששת) אך לפי דעת המיעוט של השופט שילה והגישה המופשית, עצם פוטנציאל ההשכרות יזכה אותו בפיצוי (ברששת). כן אם לבסוף יעבוד במקצוע אחר, יקזזו לו לפי הפרשים בין המשכורות של העבודות אם מדובר במשכורת נמוכה יותר (חיו נ' ונטורה) עד גיל הפרישה. בגלל שיש אינדיקציות שהוא עו"ד, ככל הנראה יקבל משכורת מעל הממוצע, עלינו עדיין לבדוק היכן עבד ואפשרויות קידום שהיו לו בעבודה לפי האינדיקציות הקיימות (הלכת ג'ון כהן) בקיזוז עם הלכת פינץ'.

ראש נזק לא ממוני: כאב וסבל (אטינגר): על כל הסבל שעבר והכאבים של הפציעה שנגרמו לו, עוגמת הנפש שנגרמה לו והצער שחווה. אובדן הנאות החיים (אגבבה): לא יכול לשוב להתאמן בחדר כושר שכ"כ אהב וכן לא יוצא מביתו. קיצור תוחלת חיים (אטינגר)- לא נתון.

קשר סיבתי: עובדת- אלמלא היו מפקחים על פעילותיו של שאלו, ייתכן שלא היה נופל עליו משקל כזה גדול וגורם לו נזק גופני חמור.

משפטי- יש לצפות את סוג הנזק ולא את היקפו (ברדה) וכן יש לצפות גולגולת דקה (ליאון נ' רינגר) של המתאמנים, לכן על הנתבעים היה לצפות שנזק כזה יקרה ללא פיקוח לפי מבחן הצפיות.

הוריו יוכלו לתבוע כמיטיבים (סעיף 2 לחוק תיקון דיני הנזיקין (הטבת גוף)) ולפי סעיף 22 יקבלו פיצוי בשיעור ההוצאות הרפואיות ששילמו (אם היו כאלה).

היפך נטל הראייה (ס'41) "הדבר מעיד על עצמו". לפי 3 המבחנים: א. מבחן הידע- שאלו חשב שהוא יודע כי הוא מתאמן מנוסה, אך מסתבר שלא ידע כי נפל עליו המשקולות ב. מבחן השליטה- לא בטוח שהתקיים כאן, שאלו שלט על פעולותיו בעצמו. ג. האם התקיימה רשלנות יותר מאי-רשלנות? כנראה שהתקיימה רשלנות של עובדי חד"כ על שאלו. אולם מכיוון שלא עומד במבחן המצטבר, נטל הראייה יהיה על שאלו.

בנוסף ניתן יהיה לטעון בגלל שמדובר בנזק שלא ניתן לחלוקה, ניתן שכל הנתבעים ישלמו פיצויים "ביחד ולחוד" (קורנהויזר) וייחשבו למעוולים במשותף (סעיף 11+84), אולם מדובר בטענה חלשה.

הגנות: הסתכנות מרצון (סעיף 5 לפקנ"ז): שאלו הסתכן מרצונו לשים את המשקל הכבד הנוסף למרות שידע שהוא עייף וכן ידע שזה משקל גדול מהרגיל עבורו, וכן לא ביקש עזרה מאף אחד מהמדריכים למרות שהיה יכול לבקש עזרה, ליווי ופיקוח מצוות החד"כ. ככל הנראה ביהמ"ש לא יקבל את הטענה הזו כי לא נרצה להאיר את הניזוק ללא כלום, לכן נשתמש בהגנת אשם תורם (סעיף 68) במקרה דנן ונטען שלשאלו יש אשם תורם בכך שלא ביקש אף עזרה ואף שלא אמר למדריכים שהוא מרגיש עייף, או לפחות ביקש שמדריך אחד יהיה בסביבתו בזמן האימון.

הקטנת הנזק (גנזך): שאלו הפסיק לעבוד לחלוטין למרות שיש לו עבודה משרדית לדוגמה ולא להפסיק לעבוד באופן מוחלט.

הודעת צד ג'/ תביעת שיפוי: העובדים יכולים לתת תביעת צד ג' ושיפוי להנהלה (כיס עמוק).

ניתוק קש"ס (סעיף 64 לפקנ"ז): יטענו שהנזק נגרם ע"י הרופא והפרמדיקים בעת ההחייאה, אולם זו טענה מאוד קלושה.

סיכויי התביעה: גבוהים יחסית בגלל ההגנות הנמוכות של הנתבעים. לאור השיקולים המשלימים, ביהמ"ש יקבל את התביעה כיוון שמדובר בכיס עמוק (המגביר את פוטנציאל התביעה), בנוסף יתקיים פיזור נזק יעיל משום שיכול להיות שיעלו המחיר אבל הנזק לא יפול על גורם אחד בלבד (כמו ביטוח).

מנגד, יחולו שיקולי מדיניות שיגרמו לביהמ"ש לכאורה לא לקבל את התביעה, שיקולים כמו מדרון חלקלק, שאנשים יתבעו את חדר הכושר שלהם ועובדי החד"כ על חוסר פיקוח באירועים קלים יותר וכן הדבר יגרום להצפת ביהמ"ש (גורדון) שיגרום לעומס חמור בביהמ"ש, ניתן להתייחס גם לריפיון ידיהם של העובדים (גורדון), אולם משום שמדובר בעובדי חד"כ ולא בעובדי ציבור, ייתכן והטענה תידחה על הסף וכן גם שיקולי מדיניות מוסרית תידחה על הסף כי לא מדובר בתביעה שמדברת על נושא את/ מוסרי כמו לדוגמה "חיים/הולדה בעוולה" (זייצוב נ' כץ, המר נ' עמית).

אם התביעה תתקבל היא תעמוד לראייתי **במטרות דיני המזיקין:**

פיצוי- יינתן פיצוי לשאול ע"י המזיקים, מתקיים.

צדק מתקן: רצון להשיב את המצב לקדמותו, המזיק יישלם לניזוק, מתקיים במקרה דנן.

צדק חלוקתי: נראה שכן, האזרח ה"קטן" אל מול חברת חד"כ גדולה ומצליחה. חלוקת העוגה המצרפית בצורה שתקדם אוכלוסיות חלשות.

הרתעה: תתקיים הרתעה יעילה עבור חד"כ נוספים אחרים או אותו רשת בפריסה ארצית שינקטו במשנה זהירות וכן מול עובדי החד"כ שיפקחו יותר על המתאמנים, גם אם הם מנוסים מאוד.

שאלה מס' 1.2 (12 נק')

מיכל, אחת המתאמנות הוותיקות המכירה היטב את שאול ולעתים אף מתאמנת בצוותא עמו, שצפתה בנזק, לקתה בחרדה והפסיקה להגיע להתאמן בעקבות המקרה. מיכל מעוניינת לתבוע ובאה לבקש מכם חוות דעת על עילת התביעה האפשרית וסיכויי הצלחתה.

מיכל תוכל לנסות לתבוע את חד"כ ועובדיו דרך עילת הרשלנות (סעיף 35-36) דרך ניזוק נפשי במעגל המשני (אלסוחה),

שמגר באלסוחה מונה 4 קריטריונים לכך: **זהות הנפגע** - מעגל ראשון (וחריגים): סיכוי קלוש מאוד שמיכל תיכנס לתוך ה"חריגים", כיוון שאינה חלק מהמעגל הראשון של שאול. לרוב יכנסו מעגל ראשון (משפחה קרובה/הורים/ילדים), סיכוי קלוש שחברים לחד"כ שמתאמנים יחד **מידי פעם** יכנסו לכדי מעגל ראשון, מיכל תצטרך להוכיח את רמת הקרבה שלה (שצריכה להיות רמת קרבה גבוהה מאוד) כדי להיכנס ל"חריגים".

2. **התרשמות ישירה מהאירוע המזיק**: מיכל צפתה באירוע המזיק שקורה בזמן אמת ולכן תוכל להיכנס לסעיף זה.

3. **קרבה במקום ובזמן**: מיכל הייתה בזמן אמת מול האירוע המזיק שקרה לשאול ולקתה בחרדה.

4. **פגיעה נפשית** המגיעה לכדי פסיכوزה/נירוזה, בלוי נ' שערי צדק ושוויקי פותחה ההלכה ולא צריך נזק המגיע לכדי פסיכוזה/נירוזה: ככל הנראה חרדה לא תיכנס פנימה משיקולי מדיניות כאלה ואחרים כמו מדרון חלקלק והצפת בית המשפט, בנוסף, לפי שוויקי, מיכל תצטרך להוכיח קש"ס בין החרדה שנגרמה לה לבין האירוע המזיק שבמקרה דנן יהיה קשה להוכיח שהחרדה נגמרה אך ורק בגלל האירוע של שאול בחד"כ.

התביעה של מיכל בעלת סיכוי נמוך יחסית להתקבל משום שהיא לא עומדת בעיקר בקריטריון הראשון של זהות הנפגע ובהוכחת הקש"ס בין הפגיעה לנזק, לכן רוב הסיכויים שהסיכויים לתביעה יהיו נמוכים וכן כפי שצינתי לעיל, כנראה שביהמ"ש יחליט משיקולי מדיניות (בעיקר מדרון חלקלק והצפת בית המשפט) לא לקבל את התביעה למרות קיום כס עמוק שמגביר את פוטנציאל התביעה.

שאלה מס' 2 (12 נק')

הפסיקה עוסקת רבות בשאלה האם ראש נזק מסוג "אובדן הנאות החיים" הוא ראש נזק עצמאי או שמא חלק מראש הנזק "כאב וסבל". הסבירו את הדילמה ביחס להכרה ב"אובדן הנאות החיים" כראש נזק עצמאי (בעד ונגד) והתייחסו לנפקות ההכרה.

בתשובתכם, השתמשו בפסקי הדין שהתייחסו לנושא והדגימו היכן שיש צורך בכך.

כאב וסבל (כ.ש נ' כ.פ, גורדון) הוכר כצער נפשי ועוגמת נפש (גורדון) הנובעים מתוך הנזק שנגרם וכן מתקיים כראש נזק עצמאי, לעומת אובדן הנאות החיים (אגבבה) שעוסק בחדוות החיים, בפס"ד פרייליך ובאגבבה השופט ריבלין דן לגבי האם אובדן הנאות החיים צריך שיהיה כראש נזק עצמאי תחת ראש נזק לא ממוני (ראש נזק שלא ניתן לכימות):

טענות בעד: -לא תמיד קיים כאב פיזי לניזוק, לרוב מתקיים כאב של עצב על פעולות/ תחביבים שהניזוק לא יוכל לעשות. אם אובדן הנאות החיים יהיה ראש נזק עצמאי, נוכל להתחשב בכך באופן מלא.

-נוכל להתייחס לכל מכלול המקרה ולהתייחס לניזוק הספציפי ולפגיעה האישית בו לכל מה שהוא אוהב, כך שינתן באמת פיצוי מתאים ומקיף על כל 100% מהנזק הלא ממוני שנגרם לאותו ניזוק.

- מדבר על נזקים שונים ונוכל להתייחס אליהם בצורה אחרת כאשר נפצל אותם בצורה מוחלטת.

טענות נגד: -יגרור מצב של סחטנות, אנשים יוכלו להמציא הנאות מסוימות שלא יוכלו לעשות יותר וכך לקבל פיצוי גבוה יותר.

-עלול ליצור מדרון חלקלק (תביעות קלות יותר) שיתבעו בעיקר על אובדן הנאות החיים והדבר עלול ליצור את הצפת ביהמ"ש ועומס בתביעות.

- ניתן יהיה להתייחס לאובדן הנאות החיים כחלק מכאב וסבל, איבוד חדוות החיים, התשוקה והרצון יכול להיכנס דרך כאב וסבל ובכך "לחסוך" לביהמ"ש דיון מורחב בנושא (חוסך זמן וכסף).

כיום, לפי פס"ד פרייליך ואגבבה, אובדן הנאות החיים לא ייחשב כראש נזק עצמאי ובוחנים אותו תחת ראש נזק של כאב וסבל.

תשובה חסרה, ר` פתרון (3)

9/12

דני, ספורטאי בשנות ה-20 לחייו, חובב תחרויות ריצה, החליט להשתתף במרתון תל-אביב-יפו אשר נערך בשעות הלילה. לשם כך, החל להתאמן בריצות ארוכות לאחר זמן השקיעה. ערב אחד, החליט דני לשנות ממסלולו הקבוע ולרוץ לאורכו של רח' אבן-גבירול הארוך. תוך כדי ריצה, דני שם לב לכך שנהגים רבים מחנים את רכבם על המדרכה לאור מצוקת החניה, והחל לתמרן בין המכוניות תוך כדי הריצה. דני נזכר כי עיריית תל-אביב-יפו מאפשרת בפועל חניה על המדרכה בלילות, ככל שהרכב החונה משאיר מקום מעבר להולכי הרגל. דהיינו, אין שלטים המתירים זאת, אך זו מדיניות מוכרת וכך גם מונחים הפקחים והשוטרים – שלא להנפיק דוחות לרכבים כאלה כל עוד כאמור נשאר מספיק מקום להולכי הרגל. בשלב מסוים, ותוך כדי שהוא "עוקף" בלית ברירה רכב נוסף שחנה על המדרכה, נתקל דני בלבנה שהייתה מונחת על המדרכה ולא ניתן היה להבחין בה לאור מיקומה ביחס לרכב החונה ובשל התאורה הלא מספיק חזקה בקטע הדרך, נפל אל הכביש, נחבל ושבר את ידו.

ראשית נבחן את המקרה לפי ההגדרה של תאונת דרכים ע"י **ברק בפס"ד עוזר**:

מאורע - מתקיים.

נזק גוף - מתקיים, דני שבר את ידו ונחבל בגופו לאור הנפילה.

עקב - קש"ס עובדתי- אלמלא הייתה מכונית חונה על הכביש, דני היה רואה את הלבנה ולא פוגע בה ונופל.

קש"ס משפטי - הסיכון של נפילה מרכב חונה על המדרכה לא בטוח נמצא בתוך מתחם הסיכון שהרכב יוצר (לפי סעיף 1 לא נמצא בתוך מתחם הסיכון), וכן לפי מבחן השכל הישר נבחן האם יש מתאם בין השימוש ברכב לבין הנזק שנגרם לדני (אדון בסעיף הבא).

שימוש: לא התקיים שימוש ברכב מכיוון שהוא **חנה** במקום אסור והמנוע דומם (רחימי), ניתן לראות את הרכב כזירה (רותם נ' מזוואי, כהן-נח) ולכן הרכב לא ייחשב תחת שימוש מסויים, אלא רק כזירה. וכן נפילה מרכב עומד או חונה לא ייחשב לשימוש בהגדרה לפי סעיף 1.

רכב מנועי - רכב הנע בכוח מכני על פני הקרקע ועיקר ייעודו לתחבורה יבשתית, רכב - מתקיים.

למטרות תחבורה - צריך לבחון לפי המבחן התעבורתי (עוזר), המכונית עמדה במקומה ולכן לא נראית שהיא שומשה למטרות תחבורה בעת המקרה.

חזקות מרובות: החזקה הרלוונטית כאן היא חנייה במקום אסור, חנייה על המדרכה ברחבי תל אביב (סעיף 1). מחד, מדובר על חנייה על המדרכה, דבר שהוא אסור חוקית בישראל. מאידך, מדובר על מדיניות מוכרת בעיריית תל אביב שידועה בציבור, ראייה לכך היא שאפילו שוטרים ופקחים נמנעים מלתת דו"חות במצבים כאלה כך שעל פניו מדובר במקום חנייה שאינו אסור. אולם, בפועל אין שלטים המתירים זאת לכן ייחשב כמקום חנייה אסור ונראה גם שאותו רכב לא השאיר מקום למעבר הולכי רגל ולכן ייחשב לכזה שחנה במקום אסור למרות המדיניות של תל אביב.

חזקה ממעטת - לא רלוונטית במקרה דנן.

במידה ויוחלט שמדובר במקום חנייה אסור, ייכנס לחזקה המרובה וייחשב לפלג"ד, דני ייחשב כהולך רגל ואז בעצם יוכל לתבוע את חברת הביטוח של בעל הרכב (אם הוא ידוע) לפי סעיף 2.

במידה והרכב לא נמצא שם יותר ולא יודעים מי בעל הרכב, יוכל לתבוע את קרנית (סעיף 10), לפי סעיף 12(א)1.

במידה ויוחלט שמדובר במקום חנייה תקין, אז המקרה לא ייחשב כתאונת דרכים בגלל שנפילה מרכב עומד או חונה לא ייחשב לשימוש ברכב לפי ההגדרה. במקרה כזה, דני יצטרך לתבוע את עיריית תל אביב דרך עוולת הרשלנות (סעיף 35-36 לפקודה).

ככל הנראה ביהמ"ש יכניס את המקרה דרך הפלג"ד משום שמדובר בחוק סוציאלי שמעוניין לעזור לניזוקים.

הרציונל קיים במלואו ניקדתי מלא.

שאלה מס' 3.2 (4 נק')

האם תשתנה תשובתך אם דני הלך לתומו בשעת יום ולא רץ בשעת לילה?

תשובה עבור שאלה מס' 3.2 (4 נק')

מחד לא, כי החוק הוא של אחריות מוחלטת ואין מקום לאשם של הניזוק (אם המקרה ייחשב פלג"ד). מנגד, יש לבדוק האם הרכב עמד באותו מקום, ואז המקרה ייחשב לחנייה במקום אסור ולפי החזקות המרובות, דני יתבע את חברת הביטוח של בעל הרכב כהולך רגל ותשובתי תשנתה, דני זכאי לפיצויים מהפלג"ד.

שאלה מס' 3.3 (2 נק')

האם תשתנה תשובתך אם דני רכב על אופניים חשמליים ועדיין אירע הנזק בנסיבות שנגרם?

תשובה עבור שאלה מס' 3.3 (2 נק')

אופניים חשמליים לא ייחשבו לכלי רכב (אסולין), מי שנפגע אל מול מכונית כאשר רכב על אופניים חשמליות ייחשב כהולך רגל ולכן תשובתי לא תשתנה.

לפניכם שני מושגים. בחרו מושג אחד בלבד והסבירו אותו בקצרה. יש להוסיף דוגמה או לאזכר פסיקה, ספרות או חקיקה במידה והדבר רלוונטי לתשובה.

השאלות 4-5 הינן שאלות לבחירה, יש לבחור ולענות על 1 שאלות בלבד.

שאלה מס' 4 (8 נק' - שאלת בחירה 1/2)

היעדר הסכמה מדעת

שאלה מס' 5 (8 נק' - שאלת בחירה 1/2)

הודעת צד שלישי

תשובה עבור שאלה מס' 5 (8 נק' - שאלת בחירה 1/2)

כשאלמוני תובע את פלוני בגין אחריות על נזק מסוים שגרם לו, אולם פלוני חושב שצד ג' **חב גם** באחריות מסוימת על הנזק שנגרם בצורה מלאה או חלקית, יוכל פלוני לשלוח הודעת צד שלישי לאותו צד ג'. אותה ההודעה תיחשב לכתב התביעה בעצם בתביעה והתשובה שצד ג' ייתן לו, תיחשב לכתב ההגנה בתביעה בין צד ב' (פלוני) לצד ג'.

הודעת צד ג' תתרחש בזמן התביעה ולא בסיומה כמו תביעת שיפוי.

הדיון אינו ממצה לצערי וחסר אלמנטים מסוימים, ראה פתרון והשווה.